

Avlsrådets årsberetning 2024

Avlsrådets sammensetning

Norsk Grand Danois Klubbs avlsråd har i 2024 bestått av klubbens styre.

Avlsrådets hovedoppgaver

Avlsrådssaker har blitt tatt opp som egen post på styremøtene, det har vært avholdt ti styremøter i perioden.

Fokuset for avlsrådets arbeide har vært oppdatering av klubbens etiske retningslinjer for avl og oppdrett og, ikke minst, en ny helseundersøkelse på grand danois.

Helseundersøkelsen tar med alle grand danoiser født i perioden 01.01.2000 til og med 31.12.2023. Den inkluderer både norskoppdrettete hunder og hunder importert fra utlandet, eneste krav er at hunden må være registrert i NKK eller i en samarbeidende kennelklubb.

Det er i hovedsak vektlagt spørsmål om helse og eventuell dødsårsak, men også medtatt spørsmål om gemytt. Undersøkelsen besvares i et Google-skjema.

I skrivende stund har det ikke kommet inn nok svar til at det foreligger et godt nok statistisk materiale til at vi kan medta resultater fra undersøkelsen i årsberetningen for 2024.

Kull registrert i 2023

Det ble registrert seks kull med grand danois-valper hos NKK i løpet av 2024. Totalt ble det registrert 36 valper med en gjennomsnittlig kullstørrelse på 6 valper per kull. Statistikken inneholder kullene som er registrert i 2024, og det er mulig det finnes valper som er født i 2024, men som ikke blir registrert før i 2025.

Av disse kullene hadde tre valpeformidling gjennom NGDK.

I disse kullene ble det benyttet tolv forskjellige hunder. Av de 12 hundene som ble benyttet var seks av dem utenlandske, tre fra Sverige, to fra Finland og en fra USA.

I henhold til NKKs database DogWeb hadde fire av kullene hadde innavlsgrad på 0 %, mens de resterende to hadde innavlsgrad på 1,562 %.

To av hundene benyttet i avl i 2024 er over grensen for matadoravl. Hunder som er over matadoravls grensen bør ikke ha flere avkom enn de allerede har, og barnebarna bør brukes meget sparsomt. Matadoravls grensen beregnet i 2020 er på 14 valper per hund. Husk at dette gjelder for tisper så vel som for hannhunder. Avlsbasen i Skandinavia er så pass liten at oppdretterne også bør tenke over hvor mange valper hunden har registrert etter seg i de øvrige Skandinaviske landene.

I det etterfølgende er kullene registrert i 2024 angitt. Helsetester som er registrert i NKKs database DogWeb eller sendt avlsrådet er tatt med. Måned og årstall er påført øyelysning og hjertetester, dersom flere tester er utført med samme resultat, er kun siste test tatt med. Både øyelysninger og hjertetester har gyldighet på ett år, men siste testen er tatt med i oversikten selv om de er utgått på

dato. Utenlandske hunder vil oftest ikke ha oppført helsetester i DogWeb, men det er ikke dermed sagt at helsetester ikke er utført i hundens hjemland. Merk også at norske hunder kan ha fått utført helsetester som ikke er oppført i DogWeb, dette gjelder også hjertetester. Det er også angitt hvor mange avkom hundene har i Norge totalt sett, merk at hundene kan ha flere avkom registrert etter seg i utlandet. Kullenes innavsgrad er hentet fra DogWeb.

Født 06.03.2024

- Oppdretter: Kennel Nordic Giant v/Lisbeth Sørflaten Høgmo
- Valpene: 7 hanner (1 sort, 3 mantel, 1 merle og 2 harlekin) og 4 tisper (3 sorte og 1 merle)
- Innavsgrad: 0,0 %
- Kullets far: EE JCH Jättiläisen Zaplin (FIN) (mantel, HD A, AD 0, hjerte: intet påvist, 11 avkom i Norge. Merk at frossen sæd er brukt og at hunden var død da kravet om øyelysning trådte i kraft.)
- Kullets mor: Nordic Giant's Leonore (harlekin, HD C, AD 0, øyelyst september 2023: intet påvist, full hjertesjekk oktober 2023: intet påvist, 11 avkom)
- Valpeformidling gjennom NGDK: Ja

Født 07.05.2024

- Oppdretter: Kennel Noble Aristocrat, v/ Anja Ingeborg Kvamme
- Valpene: 1 hann og 1 tise, begge gule
- Innavsgrad: 1,562 %
- Kullets far: Noble Aristocrat There You Are (gul, øyelyst desember 2023: affisert andre opasiteter post.pol, hjertesjekk mars 2020, 27 avkom. Antall avkom hunden har, er nærmere det dobbelte av matadoravls grensen.)
- Kullets mor: Opportunity's Done Kind Of Legal (gul, HD B, øyelyst mars 2024: intet påvist, hjertesjekk august 2021, 20 avkom. Hunden er godt over matadoravls grensen.)
- Valpeformidling gjennom NGDK: Nei

Født 12.07.2024

- Oppdretter: Kennel Smalltall v/ Heidi Lund og Roger Sjølstad
- Valpene: 1 hann og 1 tise, begge gule
- Innavsgrad: 0 %
- Kullets far: US CH Wyne-Sandale Turning Back Time (USA) (gul, HD A, hjertesjekk: intet påvist, 2 avkom i Norge)
- Kullets mor: C.I.B N SE DK UCH NORDIC UCH NJub CH NJV-21 NV-21 DKJV-21 NORDV-23 Smalltall's Looking For Trouble (gul, HD A, AD 0, øyelyst juni 2024: distichiasis/ektropiske cillier: påvist, hjertesjekk: auskultasjon, intet påvist, 6 avkom. Merk at frossen sæd er brukt og at hunden var død da kravet om øyelysning trådte i kraft.)
- Valpeformidling gjennom NDGK: Ja

Født 02.08.2024

- Oppdretter: Kennel Dybvig Giants v/ Tine Møretrø
- Valpene: 6 hanner (2 mantel, 1 merle og 3 harlekin) og 3 tisper (1 sort, 1 mantel og 1 merle)
- Innavsgrad: 1,562 %
- Kullets far: Cinta Abadi's Korma Curry (S) (sort, HD A, AD 0, øyelyst februar 2024: intet påvist, 9 avkom i Norge)

- Kulletts mor: Concert Of Angels Elianor (S) (harlekin, HD C, AD 1, øyelyst januar 2024: påvist blinkhinneknakk, makroblefaron og ektopion, 8 avkom)
- Valpeformidling gjennom NGDK: Nei

Født 11.09.2024

- Oppdretter: Kennel Noble Aristocrat v/ Anja Ingeborg Kvamme
- Valpene: 5 hanner og 2 tisper, alle sorte
- Innavlsgrad: 0 %
- Kulletts far: Maid's Black Stardust (FIN) (sort, øyelyst mai 2024: intet påvist, hjertesjekk juni 2024: full, intet påvist, 12 avkom)
- Kulletts mor: Noble Aristocrat Give Me Some Jazz (gul, HD A, øyelyst mai 2024: intet påvist, hjertesjekk juni 2024: full, intet påvist, 7 avkom)
- Valpeformidling gjennom NGDK: Nei

Født 18.10.2024

- Oppdretter: Kennel Smalltall v/ Heidi Lund og Roger Sjølstad
- Valpene: 2 hanner og 3 tisper, alle gule
- Innavlsgrad: 0 %
- Kulletts far: SE FI N UCH NORDV-24 SE VCH Chic Carelia's Prince Carl Philip (S) (gul, HD B, AD 0, øyelyst august 2024: intet påvist, hjertesjekk august 2024: full intet påvist, 5 avkom i Norge)
- Kulletts mor: N SE DK UCH NORDJV-21 Smalltall's Lucky Number One (gul, HD B, AD 0, øyelyst april 2024: intet påvist, hjertesjekk 2024: auskultasjon, intet påvist, 5 avkom)
- Valpeformidling gjennom NGDK: Ja

Importer

Seksten grand danoiser ble i 2024 omregistrert i NKK fra utlandet. Det kom flest hunder fra Sverige med åtte stykker.

1. Maid's Atomic Son Of A B – blå hann, født 30.04.2020, fra Finland
2. Quitte vom Hause Wagner – gul tise, født 16.05.2021, fra Tyskland
3. Taboulos vom Hause Wagner – sort hannhund, født 15.05.2022, fra Tyskland
4. Maid's Black Stardust – sort hannhund, født 15.01.2023, fra Finland
5. Jasmina With Red Ribbon – harlekin tise, født 14.05.2023, fra USA
6. Maxidan's Kamikaze – gul hannhund, født 29.11.2023, fra Danmark
7. Colordanes Milton The Perfect Tiger – tigret hann, født 07.12.2023, fra Sverige
8. Hug Me-f De' Chinegeti – gul hannhund, født 12.12.2023, fra Italia
9. Colordanes Nala Dream Of Me – gul tise, født 08.01.2024, fra Sverige
10. Colordanes Norton Dream On – gul hannhund, født 08.01.2024, fra Sverige
11. Concert Of Angels Firebird – harlekin hannhund, født 14.02.2024, fra Sverige
12. Mix Grande's Åbi-wan Kenobi – blå hannhund, født 28.02.2024, fra Sverige
13. Grandelux Ocean Eyes – blå tise, født 25.03.2024, fra Sverige
14. Nordlandia Danes Blueberry Pie – gul hannhund, født 20.05.2024, fra Sverige
15. Nordlandia Danes Raspberry Tiramisu – tigret tise, født 20.05.2024, fra Sverige
16. Horsebjerg Too Good To Be True – blå tise, født 22.05.2024, fra Danmark

Det er grunn til å tro at antall hunder importert til Norge, spesielt fra Sverige, er en god del høyere, men disse hundene er ikke omregistrert i NKK.

Helsetesting

I oppsummeringen i DogWeb fremkommer HD, AD, hjertetester og øyelysninger. Kun hjertetester som er tatt i regi av Norsk forening for veterinær kardiologi blir registrert i DogWeb. Det er dermed mulig at det er flere hjertetester som er utført, men som klubben ikke har informasjon om. Merk at auskultasjoner (lyttetester) heller ikke blir registrert i DogWeb.

HD-resultater:

Ni hunder er røntget for HD i løpet av 2024. Av disse 9 er 5 røntget med «fri», 2 med A og 3 med B. Tre hunder er røntget med grad C og dessverre er en røntget med grad D.

AD-resultater:

Åtte hunder er røntget for albueddsdysplasi i løpet av 2024, alle med grad 0.

Hjertetester

Det ble registrert fem hjertetester i DogWeb i 2024. En av hundene fikk påvist bilyd.

Øyeresultater:

11 hunder ble øyelyst i 2023. Siden øyelysning nå er et krav på foreldredyrene for å få registrert valpene hos NKK, har andelen øyelysninger økt betraktelig.

Ti av hundene kom ut med «intet påvist», mens de resterende seks kom ut med anmerkning på øyelysningen, noen kom også ut med mer enn en diagnose. Tre hadde katarakt, tre hadde ektropion/makroblefaron, to hadde distichiasis/ektropiske cillier og en hadde blinkhinneknakk.

Den mest alvorlige av disse diagnosene er katarakt. Dessverre ser vi at hunder med katarakt blir brukt i avlen. Avlsrådet oppfordrer alle til å følge anbefalingene gitt av NSVO (Norsk selskap for veterinær oftalmologi). NSVO anbefaler at hunder med ikke-medfødt katarakt ikke benyttes i avl, i tillegg anbefaler NSVO ikke å ha kull hvor foreldredyrene har samme diagnose.

Utbredelsen av hypertyper er dessverre tiltagende i mange land og avlsrådet ber om at oppdrettere tenker seg nøye om når man importerer hunder eller benytter hunder fra utlandet i avlen. Hypertyper med tunge hoder med mye hud i hodet har ofte anlegg for særlig ektropion (hengende øyelokk).

Levealder og dødsårsaker

Avlsrådet takker alle som har rapportert inn dødsfall blant sine hunder!

Avlsrådet får generelt svært få rapporter om hunder som har gått bort. Vi har i 2024 fått beskjed om/fanget opp 11 døde hunder. Av disse 11 var det tre hunder som ble over ti år. Gjennomsnittet ligger på 8,4 år, hunder som er omkommet som resultat av ulykker/uhell er tatt ut av dette regnestykket. Det kan se ut som grand danoisen nå lever nærmere to år lenger enn det de gjorde for 10-15 år siden, men det er stor usikkerhet i disse tallene, da de dessverre er bygget på svært få hunder.

I NKKs database DogWeb kan man registrere dødsfall med dødsårsak. I tillegg til å melde dødsfall til avlsrådet, anbefaler vi også alle grand danois-eiere å registrere døde hunder hos NKK. På denne måten hjelper du oss alle med å få en friskere rase! Det er også mulighet for veterinærer i samråd

med hundeier å registrere arvelige sykdommer i DogWeb. Vi oppfordrer alle gjøre dette dersom hunden har en arvelig sykdom. Dette vil komme oppdrettere til gode i avlsplanlegging og til syvende og sist hjelpe oss med å oppdrette friskere hunder!

Har hunden din gått bort eller fått en alvorlig sykdom? Vær så snill, send en e-post til avlsrådet (avlsrad@ngdk.no) og registrer det i NKKs database DogWeb. Ved å gjøre det er du med på å hjelpe oss til å få en friskere rase!